

Optoelectronică, structuri și tehnologii

Curs 4
2012/2013

Fotometrie și radiometrie

Capitolul 4

O alta dualitate

- ▶ In optoelectronica lumina poate fi privita din doua puncte de vedere
  - energetic (efect asupra dispozitivului)
  - uman (efect asupra ochiului)
- ▶ Dualitatea marimilor implicate
  - energetice
  - luminoase
- ▶ Candela (cd) este una din cele 7 marimi fundamentale ale SI
  - Cd = intensitatea luminoasa a unei surse ce emite o radiatie monocromatica cu frecventa $540 \cdot 10^{12}$ Hz ($\lambda = 555\text{nm}$ in vid) si are o intensitate radianta de $1/683$ W/sr

CIE $V(\lambda)$

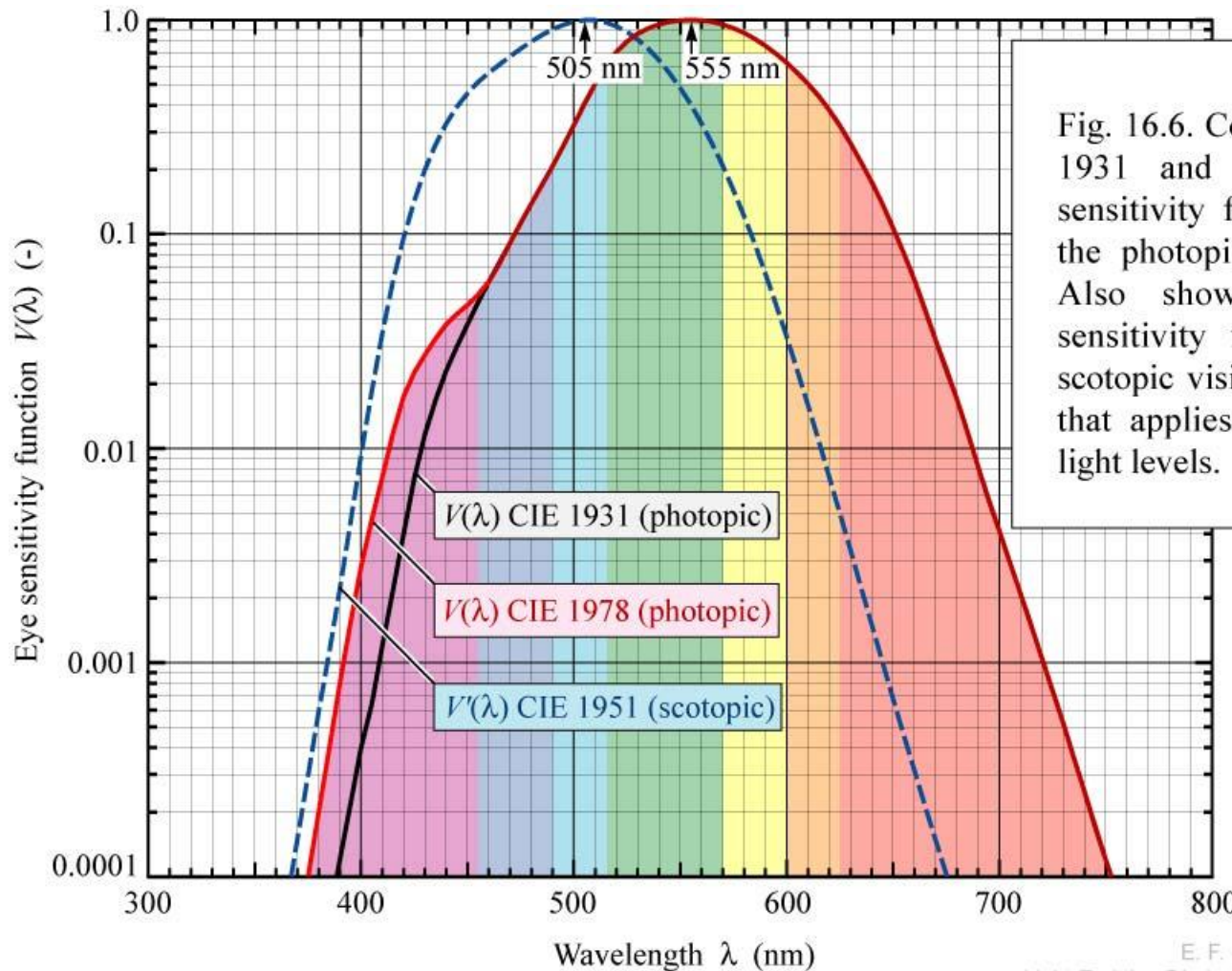

Fig. 16.6. Comparison of CIE 1931 and CIE 1978 eye sensitivity function $V(\lambda)$ for the photopic vision regime. Also shown is the eye sensitivity function for the scotopic vision regime, $V'(\lambda)$, that applies to low ambient light levels.

Eficiența luminoasă

	λ	fotopic CIE 1924	Sharpe 2005	scotopic CIE 1951
Violet	400	0	2	16
Indigo	445	20	40	668
Albastru	475	77	108	1248
Verde	510	344	361	1695
Galben	570	650	659	353
Portocaliu	590	517	541	111
Rosu	650	73	77	1

Marimi luminoase

► Intensitatea

- raportul dintre fluxul care părăsește sursa și se propagă într-un element de unghi solid ce conține direcția de propagare și elementul de unghi solid.
- o masura a puterii emise de o sursa într-un element de unghi solid

Intensitatea			
Fotometrie		Radiometrie	
$I_v = \frac{d\Phi_v}{d\Omega}$	SI: cd	$I_e = \frac{d\Phi_e}{d\Omega}$	SI: W/sr

Probleme

- ▶ Panoul unui dispozitiv conține două LED-uri de semnalizare, unul de culoare verde și unul roșu standard. Doriți ca ambele să ofere aceeași luminozitate relativă și cât mai mare posibilă. Dacă ambele LED-uri acceptă un curent maxim de 50 mA, calculați curentul prin cele două LED-uri.
- ▶ Rezolvari: <http://rf-opto.etti.tuiasi.ro>

Probleme

- ▶ Trebuie să proiectați un semafor cu LED-uri. LED-urile care intră în componența sa sunt caracterizate de eficiență cuantică egală (aceeași tehnologie), iar parametrii de catalog pentru LED-ul roșu sunt ...
- ▶ Proiectați semaforul, pentru a obține o iluminare la 5m, pe direcție normală, de 50 lx pe timp de zi și 2 lx pe timp de noapte.
- ▶ Cerințe: luminozitate egală pentru cele 3 culori, alegerea numărului de LED-uri (considerente electronice/practice), necesitățile de curent ale fiecărui LED, parametrii pentru sursa de alimentare, parametrii unui sistem de control a intensității luminoase pentru reglare zi/noapte.
- ▶ Rezolvari: <http://rf-opto.etti.tuiasi.ro>

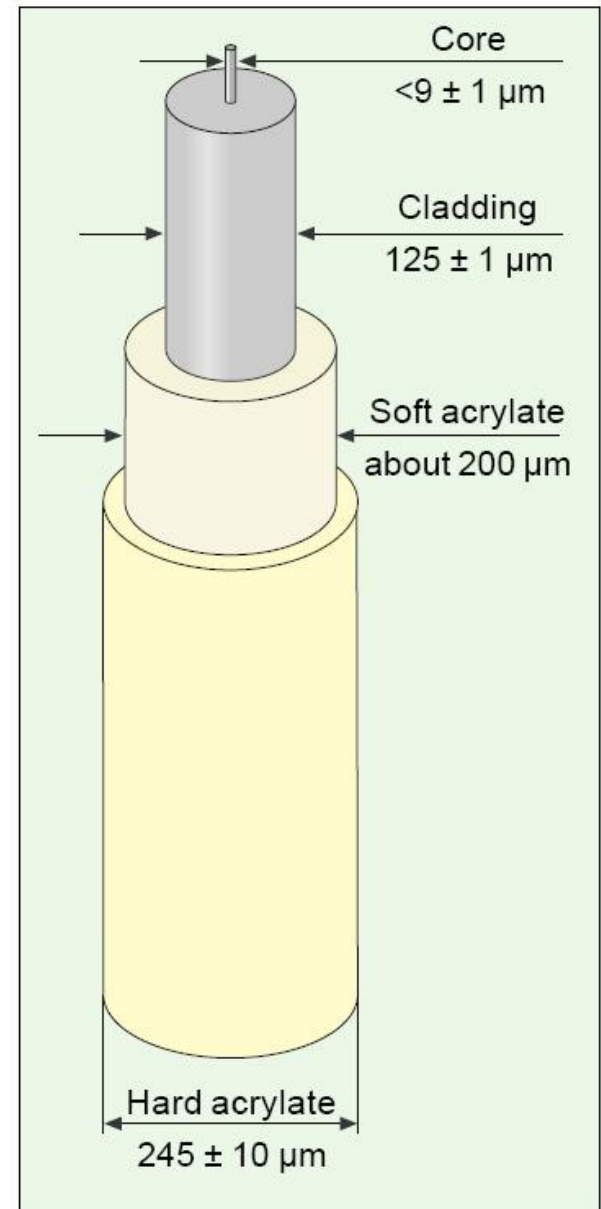
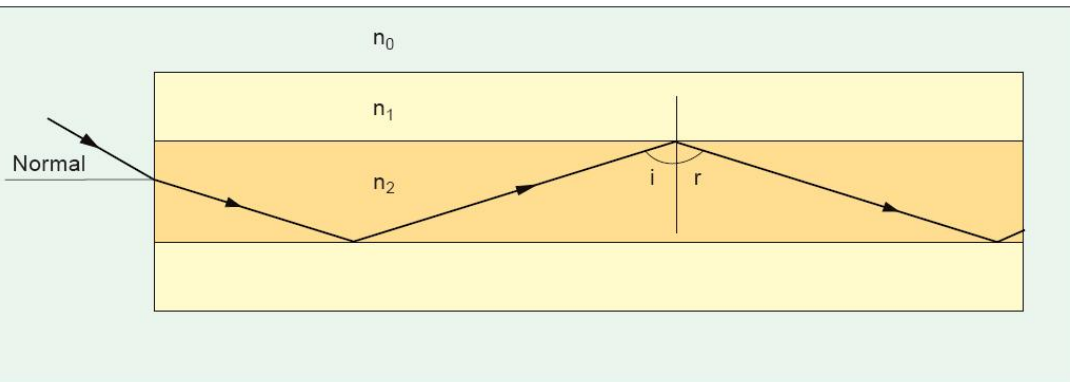

Fibra optică

Capitolul 5

Fibra optica

- ▶ un ghid de unda dielectric
  - miez
  - teaca

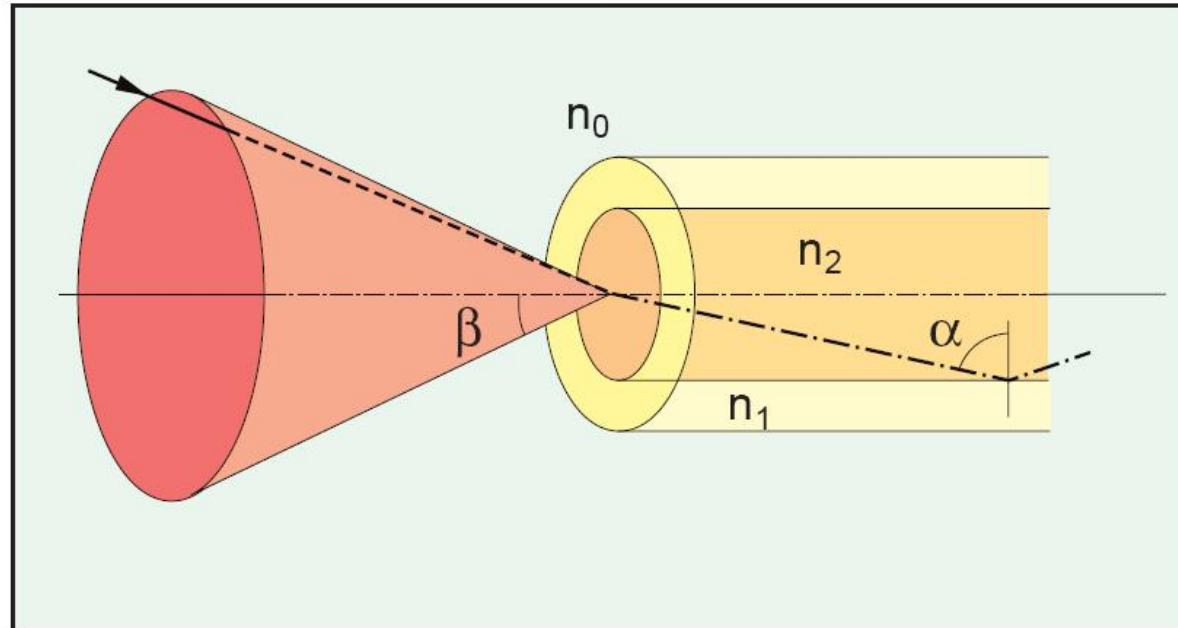
Unghi de acceptanta, apertura numerica

- ▶ Unghi de acceptanta

$$n_0 \cdot \sin \theta_{ACC} = n_1 \cdot \sin \phi_c$$

- ▶ Apertura numerica

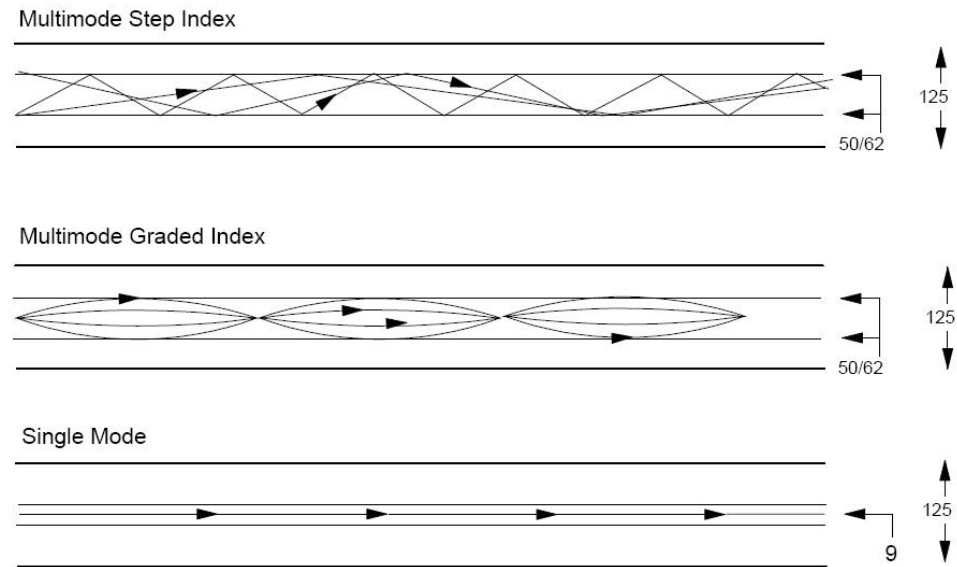
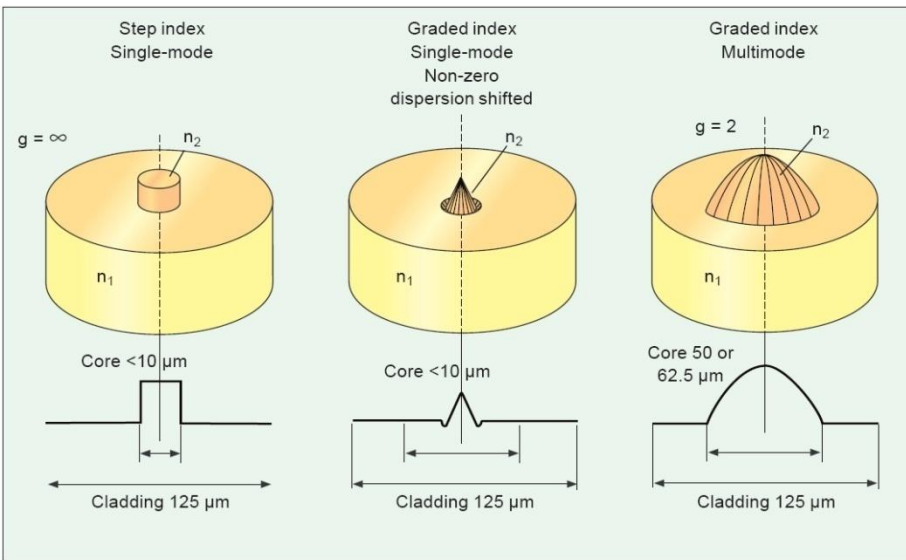
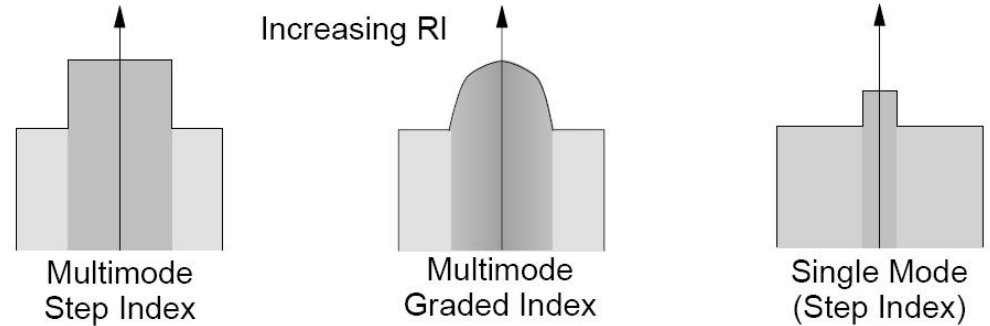
$$NA = n_0 \cdot \sin \theta_{ACC}$$

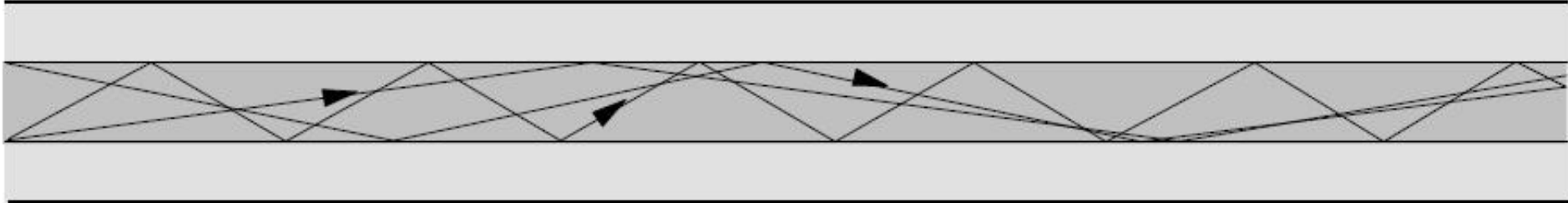
$$NA = n_2 \sqrt{\frac{n_2^2 - n_1^2}{n_2^2}} = \sqrt{n_2^2 - n_1^2}$$

Tipuri de fibra

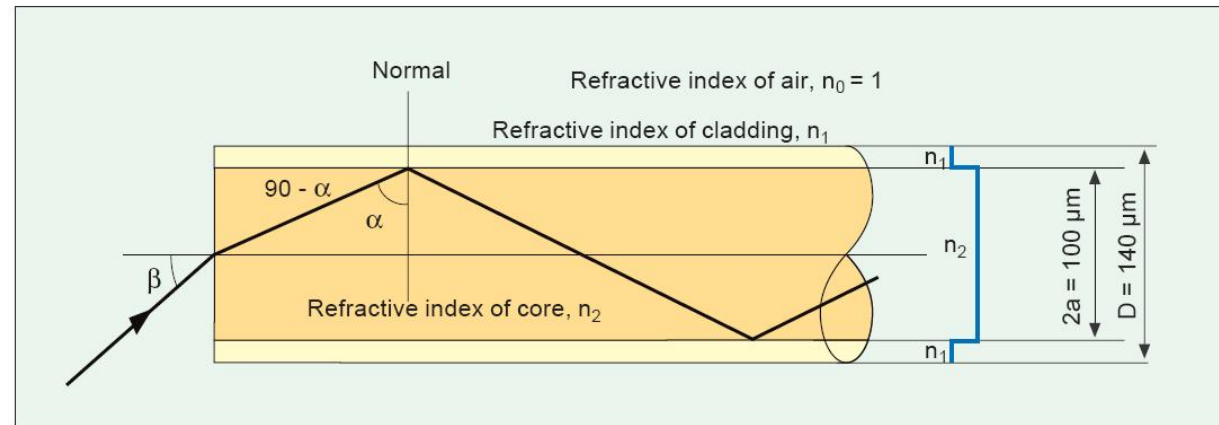
- ▶ Monomod
- ▶ Multimod
  - cu salt de indice
  - cu indice gradat

Fibre multimod cu salt de indice

- ▶ 50/125 sau 62.5/125 (μm)
- ▶ 15–50 MHz km

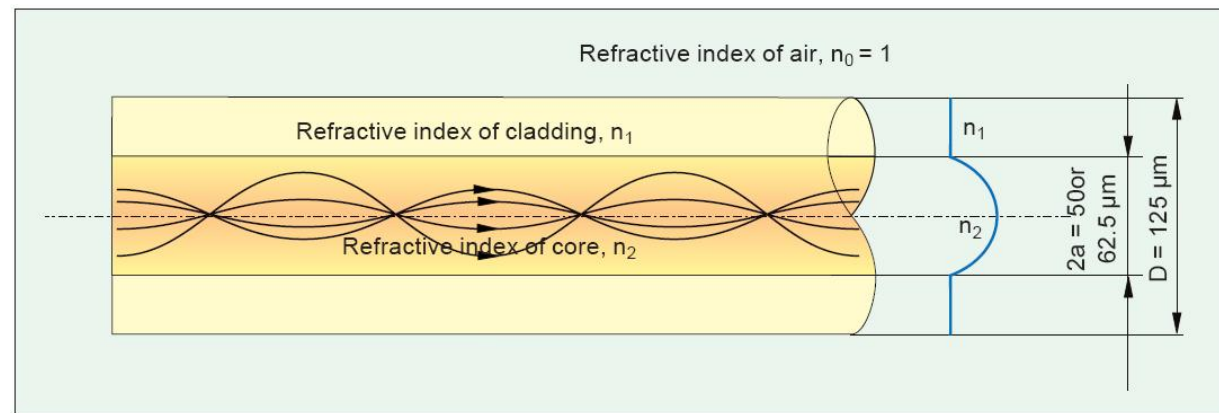

	glass	plastic
core diameter $2a$	100 μm	980 μm
cladding diameter D	140 μm	1000 μm
core refractive index n_2	1.48	
cladding refractive index n_1	1.45	

Fibre multimod cu indice gradat

- ▶ 50/125 sau 62.5/125 (μm)
- ▶ 700–1200 MHz km

Core diameter $2a$	50 or 62.5 μm
Cladding diameter D	125 μm
Maximum refractive index, core	1.46
Relative differential refractive index	0.010

Fibre multimod cu indice gradat

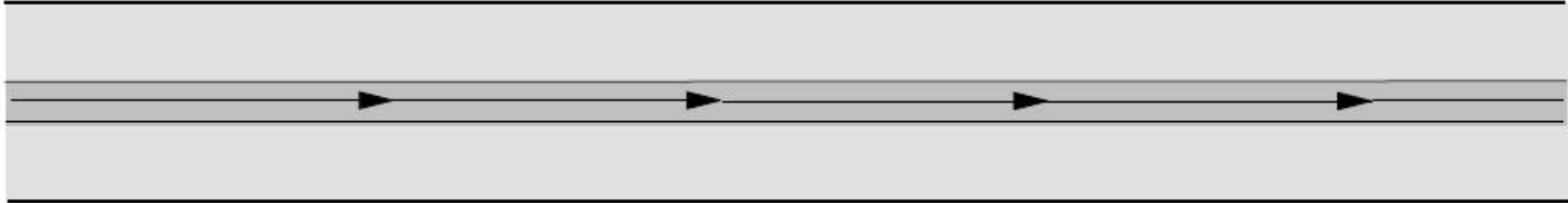

$$n(r) = n_2 \left[1 - \Delta \left(\frac{r}{a} \right)^g \right]$$

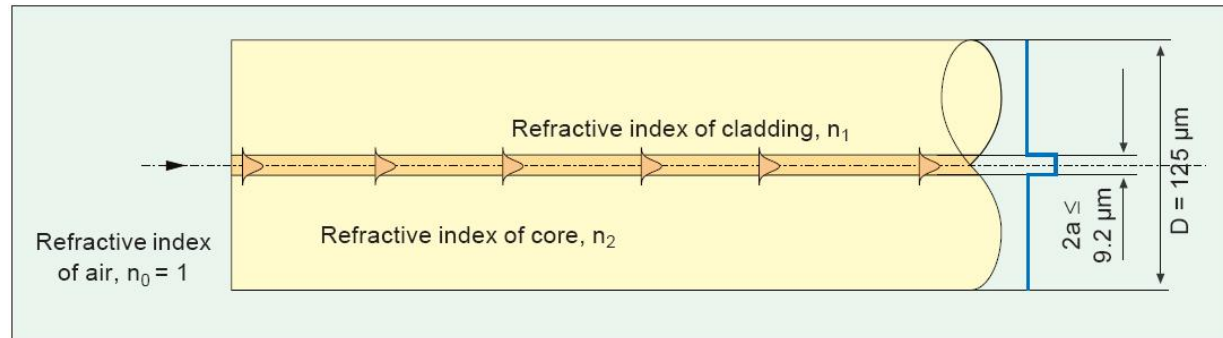
$$\Delta = \frac{NA^2}{2n_2^2} = \frac{n_2^2 - n_1^2}{2n_2^2} \approx \frac{n_2 - n_1}{n_2} \approx \frac{\Delta n}{n} \quad \text{for } \Delta \ll 1$$

- ▶ $g = 1$ - indice gradat triunghiular
- ▶ $g = 2$ - indice gradat parabolic
- ▶ $g = \infty$ - salt de indice

Fibre monomod

- ▶ 6–8/125 (μm)
- ▶ MHz km
nerelevant
- ▶ MFD – Mode
Field Diameter

Cladding diameter D	125 μm
Core refractive index n_2	1.4485
Cladding refractive index n_1	1.4440
Refractive index differential	0.003 = 0.3%

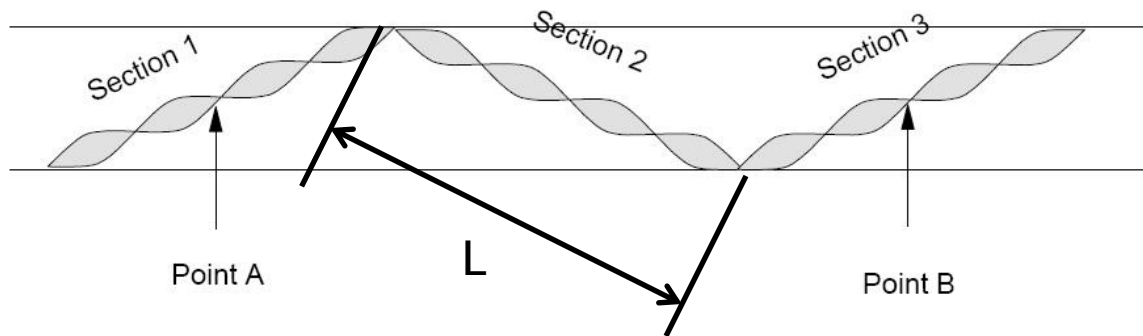
Frecventa normalizata

▶ Frecventa normalizata

$$V = 2\pi \frac{a}{\lambda} NA = k \cdot a \cdot NA \quad a - \text{raza miezului}$$

$$k = \frac{2\pi}{\lambda}$$

▶ Numar de moduri

$$L = m \cdot \lambda$$

$$N \approx \frac{V^2}{2} \cdot \frac{g}{g+2}$$

Frecventa normalizata

- ▶ Numar de moduri
  - Multimod cu salt de indice

$$g = \infty \Rightarrow N \approx \frac{V^2}{2}$$

- Multimod cu indice gradat

$$g = 2 \Rightarrow N \approx \frac{V^2}{4}$$

- Monomod

$V \leq V_c = 2.405$ exista un singur mod (solutii fc. Bessel)

Exemplu

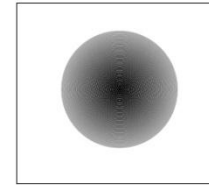
- ▶ fibra tipica multimod
  - $g=2$
  - $2a = 50\mu\text{m} \rightarrow a = 25\mu\text{m}$
  - $NA = 0.2$ la $\lambda = 1\mu\text{m}$

$$V = 2\pi \frac{a}{\lambda} NA = 2\pi \frac{25}{1} 0.2 = 2 \cdot \pi \cdot 5 \approx 31.4$$

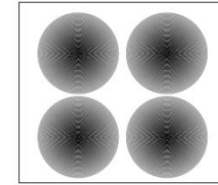
$$g = 2 \Rightarrow N = \frac{V^2}{4} = \frac{31.4^2}{4} = 247$$

Moduri in fibra

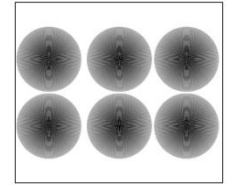
- ▶ Moduri in ghid rectangular

TEM₀₀

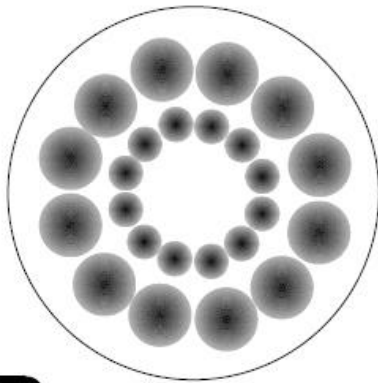

TEM₁₁

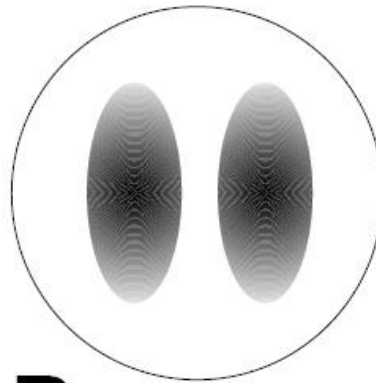

TEM₂₁

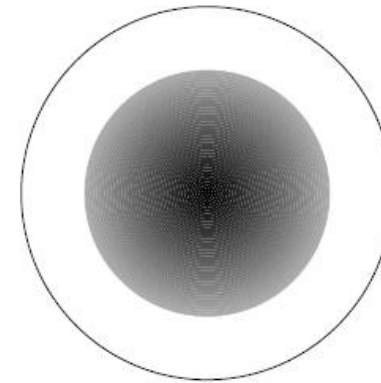
- ▶ Moduri linear polarizate in fibra

LP₆₂

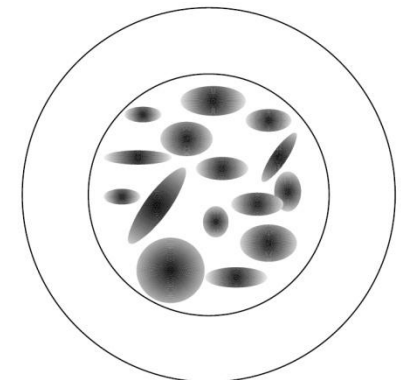

LP₁₁

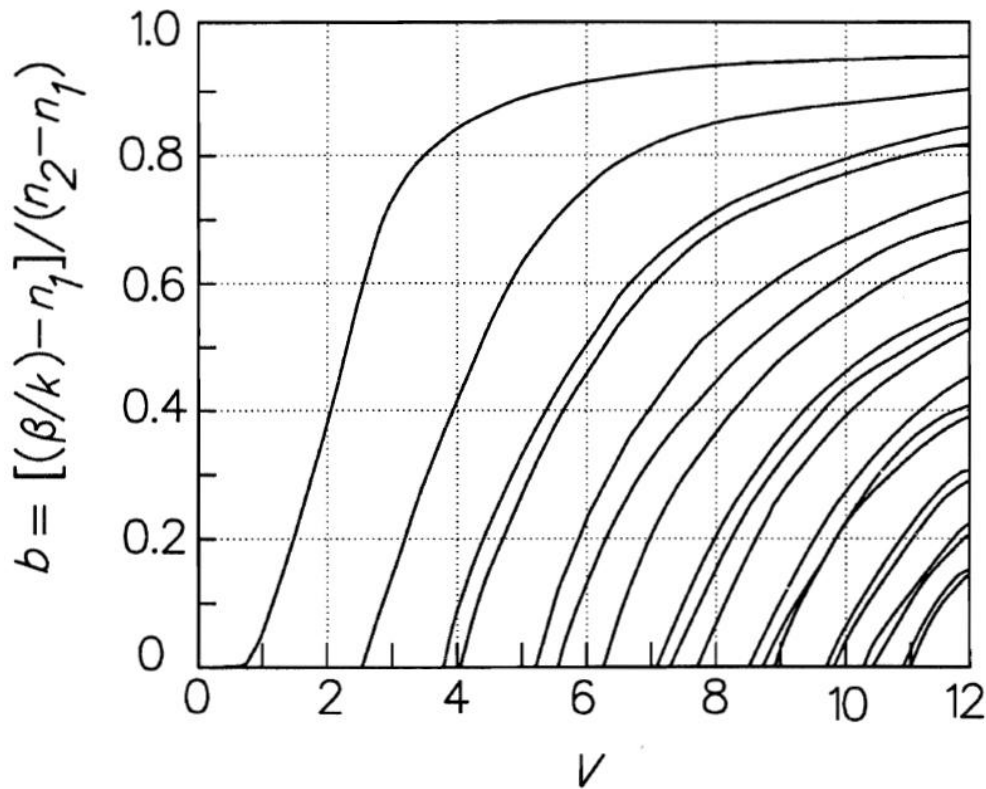
LP₀₁

“Sparkle” pattern

Frecventa normalizata – monomod

► Fibre monomod

b – coeficient de propagare modal relativ

$$V \leq V_c = 2.405$$

exista un singur mod (solutii fc. Bessel)

$$\lambda \geq \lambda_c = \pi \frac{2a}{V_c} NA = \pi \frac{2a}{2.405} NA$$

Exemplu:

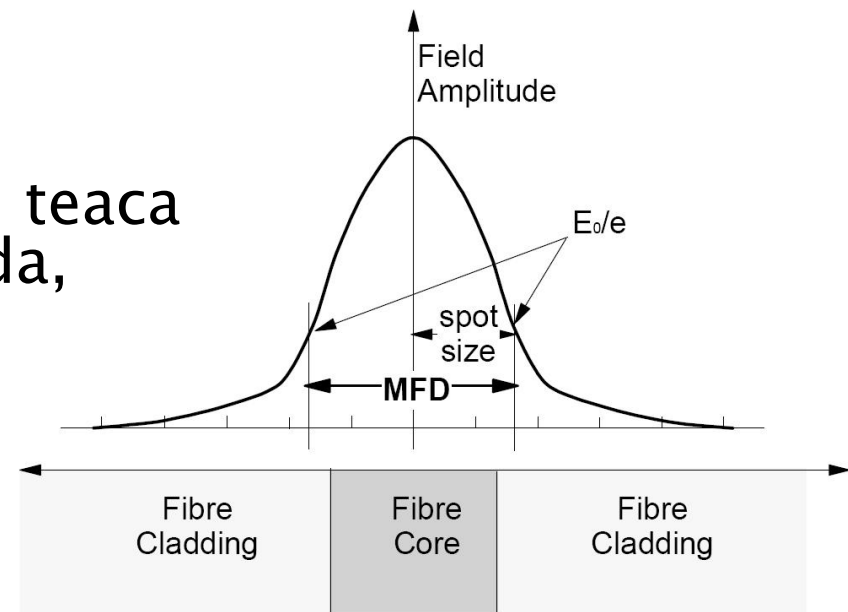
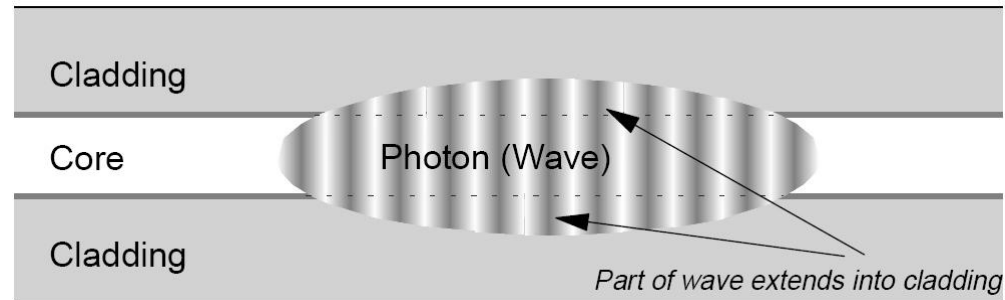
$$2a = 8.5 \mu\text{m}$$

$$NA = 0.11$$

$$\lambda_c = \pi \frac{8.5}{2.405} 0.11 = 1210 \text{nm}$$

Propagarea in fibra monomod

- ▶ Propagarea luminii poate fi explicata doar prin teoria electromagnetica
- ▶ Energia campului se extinde in teaca (diametrul efectiv al spotului luminos – MFD, Mode Field Diameter)
- ▶ $MFD > 2a$
- ▶ Adancimea de patrundere in teaca depinde de lungimea de unda, generand dispersia de ghid

Contact

- ▶ Laboratorul de microunde si optoelectronica
- ▶ <http://rf-opto.etti.tuiasi.ro>
- ▶ rdamian@etti.tuiasi.ro